

Studentų prioritetinių temų projektų lėšų
skyrimo, panaudojimo ir atsiskaitymo už
panaudotas lėšas tvarkos aprašo
4 priedas

PROJEKTO SANTRAUKA

Projekto pavadinimas	Negalios forumas: įtraukus aukštasis mokslas
Projekto vykdytojas	Vytauto Didžiojo universitetas
Projekto įgyvendinimo laikotarpis	Nuo 2026/03/02 iki 2026/11/30
Projekto poreikio pagrindimas	<p>Projektas yra susijęs su aukštojo mokslo socialine dimensija studentų su negalia kontekste, siekiant analizuoti, kokios priemonės jau veikia, identifikuoti esamas spragas ir rasti būdus, kaip užtikrinti visapusišką socialinę įtrauktį, įskaitant studentų psichologinės gerovės stiprinimą bei emocinės ir psichologinės pagalbos prieinamumą. Planuojame surengti renginį, skirtą studentų su negalia situacijai aukštajame moksle socialinės dimensijos kontekste aptarti. Šiemet norime apžvelgti aukštojo mokslo socialinę dimensiją: aukštųjų mokyklų ir studentų savivaldų vaidmenį socialinės įtraukties, lygių galimybių ir paramos priemonių įgyvendinime, įskaitant studentų psichologinės gerovės stiprinimą bei emocinės ir psichologinės pagalbos prieinamumą – ar visos kliūtys jau įveiktos?</p> <p>2022 m. vykęs pirmasis VDU „Neįgaliųjų (individualiųjų poreikių) studentų įtraukties forumas“ parodė, kad studentai su negalia susiduria su įvairiomis aukštojo mokslo socialinės dimensijos kliūtimis: nuo sudėtingo patekimo į aukštąsias mokyklas mechanizmo, ribotos psichologinės ir emocinės paramos, nepakankamo studentų savivaldų įsitraukimo iki administracinių ir sisteminių spragų. Nors nuo 2022 m. daug kas buvo padaryta siekiant didinti studentų su negalia įtrauktį aukštajame moksle, problema išlieka. Eurostudent VIII tyrimo, renkant duomenis 2022 m., rezultatai rodo, kad tik apie 51 % studentų su negalia teigia, jog jų negalia neturi įtakos studijų galimybėms, o likusi dalis – 49 % – nurodo, kad jų negalia iš dalies arba reikšmingai riboja studijas.</p> <p>Be to, nuo 2024 m. priėmimo sistemoje įvesta antroji konkursinė eilė, kuri turėjo palengvinti stojimą į valstybės finansuojamas studijų vietas asmenims su negalia ir kitomis socialiai jautriomis aplinkybėmis. Pagal naują tvarką stojantieji galėjo pretenduoti į aukštąsias mokyklas antrąja konkursine eile, tačiau praktikoje, remiantis Lietuvos studentų sąjungos ir švietimo sistemos stebėtojų duomenimis, studentų su negalia skaičius aukštosiose mokyklose vis dar mažėja, o tai rodo, kad papildomos priemonės, įskaitant antrąją konkursinę eilę, neužtikrina tikėtinu efektyvumu, ir nacionalinės priemonės vis dar nevisiškai pašalina studijų prieinamumo bei socialinės įtraukties barjerus.</p> <p>Šiometinis forumas leis išsamiai įvertinti, kaip nacionalinis reguliavimas, aukštųjų mokyklų ir studentų savivaldų taikomos priemonės veikia realybėje, aptarti esamus trūkumus ir pasidalinti gerąja patirtimi. Forume dalyvaus Švietimo, mokslo ir</p>

	<p>sporto ministerijos, aukštųjų mokyklų atstovai, studentai, tame tarpe ir studentai su negalia, studentų savivaldų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys. Bus analizuojama studentų su skirtinga negalia patirtis, identifikuojamos patiriamų kliūčių priežastys, diskutuojama apie galimus sprendimus, kaip užtikrinti visapusišką socialinę įtrauktį, stiprinti paramos priemones ir psichologinę pagalbą bei vertinama, ar visos kliūtys jau įveiktos. Pasirinkta projekto įgyvendinimo forma – forumas, nes ji tiesiogiai įtraukia įvairias suinteresuotas grupes, skatina diskusijas, dalijimąsi gerąja patirtimi ir rekomendacijų formavimą tiek universitetų, tiek nacionaliniu lygmeniu. Projektas yra aktualus, nes iki šiol nebuvo sistemingai analizuojama, ar studentų su negalia patirtis aukštajame moksle socialinės dimensijos kontekste atitinka jų poreikius, ar aukštosios mokyklos ir studentų savivaldos taikomos priemonės veikia efektyviai ir kur dar reikia tobulinti įtrauktį bei paramą. Šiame forumas suteiks galimybę įvertinti dabartines priemones, pasidalinti gerąja patirtimi ir suformuoti konkrečias rekomendacijas, kurios padėtų užtikrinti visapusišką socialinę įtrauktį, lygių galimybių prieinamumą ir psichologinę pagalbą studentams su negalia, o dalyvių patirtys skatins juos drąsiau įsitraukti į aukštųjų mokyklų gyvenimą ir aktyviau naudotis teikiama parama.</p>
Projekto tikslas	<p>Projekto tikslas – išanalizuoti aukštojo mokslo socialinę dimensiją studentų su negalia / individualiais poreikiais kontekste, ypatingą dėmesį skiriant aukštųjų mokyklų ir studentų savivaldų vaidmeniui įgyvendinant socialinės įtraukties, lygių galimybių ir paramos priemones, įskaitant studentų psichologinės gerovės stiprinimą bei emocinės ir psichologinės pagalbos prieinamumą. Projekto metu siekiama apžvelgti, kurios priemonės jau veikia, identifikuoti esamas spragas, išryškinti iš to kylančius iššūkius ir aptarti galimus sprendimus, padedančius užtikrinti visapusišką ir prieinamą aukštąjį mokslą studentams su negalia</p>
Projekto dalyviai, dalyvių skaičius	<p>Padedant Lietuvos studentų sąjungai, į projekto metu organizuojamą forumą kviesime studentus iš visų Lietuvos aukštųjų mokyklų, įvairių studijų kryptių ir kursų, įskaitant studentus su negalia (individualiais poreikiais). Taip pat kviesime aukštųjų mokyklų studentų savivaldų atstovus ir kitus suinteresuotus asmenis, kurie domisi studentų su negalia patirtimi ir socialinės dimensijos užtikrinimu aukštajame moksle. Projekto metu bus kuriamas video filmukas apie studentų su negalia patirtis, socialinės įtraukties priemones ir paramos galimybes, kuriame savo patirtimi galės pasidalinti studentai su negalia, taip skatinant didinti asmenų su negalia informuotumą apie aukštojo mokslo prieinamumą, lygias galimybes patekti į aukštąsias mokyklas bei nacionaliniu ir aukštųjų mokyklų lygmeniu vykdomas priemones, įskaitant socialinės įtraukties, paramos, psichologinės gerovės stiprinimo ir emocinės pagalbos priemones, užtikrinant šios asmenų grupės teisę į aukštąjį mokslą ir ne tik sėkmingą įsitraukimą į aukštojo mokslo sistemą, bet ir sėkmingą studijų užbaigimą. Planuojamas skaičius - 100 studentų.</p>
Projekto veiklos	<p>Įgyvendinant projektą bus surengtas „Negalios forumas: įtraukus aukštasis mokslas“, skirtas aukštojo mokslo socialinei dimensijai studentų su negalia / individualiais poreikiais kontekste. Forume dalyvaus Lietuvos aukštųjų mokyklų įvairių studijų kryptių ir kursų studentai, tame tarpe ir studentai su negalia, taip pat aukštųjų mokyklų studentų savivaldų atstovai, aukštųjų mokyklų administracijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys, dirbantys socialinės įtraukties ir lygių galimybių užtikrinimo srityje. Forumo metu bus analizuojamas aukštųjų mokyklų ir studentų savivaldų vaidmuo įgyvendinant aukštojo mokslo socialinės dimensijos priemones, apimančias socialinės įtraukties stiprinimą, lygių galimybių siekiant patekti į aukštąjį mokslą užtikrinimą, paramos priemonių prieinamumą bei studentų psichologinės gerovės, emocinės ir psichologinės pagalbos stiprinimą.</p>

	<p>Renginio metu vyks teminiai pranešimai, studentų ir institucijų atstovų diskusijos, kurių metu bus analizuojamos realios studentų su negalia patirtys, identifikuojamos pagrindinės kliūtys ir formuluojami galimi sprendimo būdai, padėsiantys aukštosioms mokykloms ir studentų savivaldoms efektyviau įgyvendinti socialinės dimensijos priemones. Projekto metu taip pat bus kuriamas video filmukas apie studentų su negalia patirtis aukštojo mokslo sistemoje, atskleidžiantis jų susidūrimą su socialinės įtraukties, paramos priemonių, psichologinės gerovės ir emocinės pagalbos prieinamumo klausimais. Ši vizualinė medžiaga bus naudojama projekto rezultatų viešinimui, švietėjiškai komunikacijai ir socialinės dimensijos temų aktualizavimui akademinėje bendruomenėje. Įgyvendinant projektą bus siekiama, kad forumas taptų ne tik diskusijų erdve, bet ir praktiniu įrankiu, padedančiu formuoti rekomendacijas universitetams bei nacionaliniu lygmeniu, stiprinant aukštojo mokslo prieinamumą, lygias galimybes ir visapusišką studentų su negalia įtrauktį.</p>
<p>Laukiami projekto įgyvendinimo rezultatai</p>	<p>Projekto veiklų veiksmingumas bus vertinamas atsižvelgiant į jį įsitraukusių ir jame dalyvaujančių studentų ir kitų suinteresuotų asmenų, ekspertų skaičių. Forumo rezultate įvykę pranešimai ir dalyvių diskusija, turėtų priartinti prie vieno ar kelių galimų sprendimo būdų siekiant didinti studentų su negalia (individualiais poreikiais) pasirinkimo stoti į aukštąjį mokslą, siekti sėkmingų studijų rezultatų, esant poreikiui gauti pagalbą, įskaitant ir pagalbą psichologinei ir emocinei gerovei palaikyti ir tokiu būdu Lietuvos aukštosios mokyklos suprastų savo vaidmenį šiame procese, siekiant didesnio šios asmenų grupės įsitraukimo į aukštąjį mokslą socialinės dimensijos kontekste.</p> <p>Šis forumas – tęstinis, ankščiau surengti keturi forumai buvo orientuoti į kitas įtraukaus ugdymo temas. Tokiu būdu realizuodami, VDU įtraukių galimybių negalios politiką, nuosekliai vykdome ją organizuodami teminius forumus susietus su „nepatogia“ tema apie studentus su negalia.</p>
<p>Projekto partnerių pavadinimai</p>	<p>Lietuvos studentų sąjunga ir Vytauto Didžiojo universiteto studentų atstovybė</p>

Projekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo

(vardas, pavardė)

(parašas)

–